

Jakub Tyczkowski: Sprostać nowym zasadom gospodarki
opakowaniami i odpadami

**Z Jakubem Tyczkowskim, prezesem zarządu Rekopol
Organizacji Odzysku Opakowań S.A. rozmawia
Ryszard Żabiński**

Jakub Tyczkowski, prezes zarządu Rekopol Organizacji Odzysku Opakowań S.A.

Czy obowiązuje już tzw. rozszerzona odpowiedzialność producentów (ROP) za wprowadzane na rynki opakowania?

Musimy dostosować nasze prawo do unijnej dyrektywy odpadowej znowelizowanej w 2018 r. W artykule 8a wprowadza się minimalne wymagania w stosunku do systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Ta odpowiedzialność nie kończy się na poziomie wprowadzenia produktu na rynek czy realizacji recyklingu, ale patrzenie idzie dalej poprzez odpowiedzialność za finansowanie gospodarki odpadami aby te poziomy zostały osiągnięte, czy patrzenie na wykorzystanie recyklatów, co znajdujemy w innych obszarach prawa unijnego. Implementacja tych nowych standardów ROP będzie oznaczała wyższe koszty dla przemysłu co będzie również wynikać z faktu, iż będzie musiał pokryć koszty wszystkiego co się zbierze. Dla przykładu, przemysł ma do osiągnięcia pewien poziom recyklingu, powiedzmy na poziomie 500, ale recykling jest dziś realizowany na poziomie 700. Będzie trzeba pokryć koszt wynikający ze zbiórki i przygotowania do recyklingu tej większej masy.

Już w 2014 r., jako Rekopol Organizacja Odzysku Opakowań S.A., zaczęliśmy opracowywanie propozycji architektury ROP w Polsce. Przygotowaliśmy własny projekt. Powstały też inne propozycje. Ministerstwo Klimatu i Środowiska postawiło na własne rozwiązania bez brania pod uwagę nawet dobrych doświadczeń zagranicznych. Projekt ustawy implementującej przepisy unijne dotyczące ROP, poznaliśmy w sierpniu 2021 r. Przed tym Ministerstwo zorganizowało kilka dużych spotkań z uczestnikami rynku gospodarki opakowaniowej i gospodarki odpadami w Polsce. Spotkania te nie miały charakteru konsultacji nad przyszłym, ministerialnym rozwiązaniem. Sprowadzały się raczej do luźnej wymiany poglądów na ten temat. Niestety, nie powstał do tej pory drugi projekt tej ustawy.

Na czym polega krytyka ministerialnych propozycji?

Niewłaściwie rozdzielono obowiązki dotyczące producentów na: obowiązek osiągnięcia zakładanego poziomu recyklingu oraz na obowiązek ponoszenia kosztów związanych z gospodarką odpadami opakowaniowymi. To oznacza, że chce się zabrać przemysłowi pieniądze na realizację tego pierwszego obowiązku. W efekcie takich rozwiązań, przemysł będzie płacił większe pieniądze i mimo tego może nie osiągać wyznaczonych celów recyklingowych. Finalnie tymi kosztami tak czy inaczej zostanie obciążony konsument czyli mieszkaniec więc konieczność pokrywania przez przedsiębiorców nieuzasadnionych kosztów odbije się na naszych kieszeniach.

Jak więc należy patrzeć na cały system gospodarki opakowaniami i recyklingu?

Możemy to przedstawić w postaci ułamka, gdzie w liczniku mamy opakowania poddane recyklingowi, a w mianowniku sumę opakowań wprowadzonych na rynek. Mamy dwie możliwości zwiększania wartości ułamka: maksymalizować liczbę odpadów opakowaniowych poddawanych recyklingowi lub minimalizować liczbę opakowań wprowadzanych na rynek. Rekopol, współpracując z przedsiębiorstwami, doradza w jaki sposób mogą one to osiągnąć poprzez optymalizację objętości i masy opakowań, używanie odpowiednich materiałów czyli szeroko rozumianych zasad ecodesignu.

Działania zwiększające licznik, czyli maksymalizujące ilość poddawaną recyklingowi, to m.in. poprawa systemu selektywnej zbiórki odpadów W wielu regionach jest ona na słabym poziomie. Powinniśmy jako Rekopol, współpracować w tym zakresie z samorządami. Nie możemy jednak tego robić, bo brak jest odpowiednich uregulowań prawnych.

Ilu klientów realizuje wspólnie z Rekopolem obowiązek recyklingu?

Jest ich około 3 tysięcy. Są to globalne firmy działające na polskim rynku, ale też przedsiębiorstwa mniejsze, firmy rodzinne, a i często też bardzo małe. Zapewniamy recykling odpadów opakowaniowych, prowadzimy ewidencję masy opakowań, które przedsiębiorstwo wprowadziło na rynek, sporządzamy sprawozdania do urzędów marszałkowskich.

Nie doczekaliśmy się jeszcze ze strony Ministerstwa Klimatu i Ochrony Środowiska drugiego projektu ustawy wdrażającej nowe standardy ROP, ale wiadomo, że wdrożenie tych standardów, będzie się wiązało z koniecznością wypracowania przez przedsiębiorstwa nowych modeli biznesowych funkcjonowania w tym nowym systemie i konieczność ta nie będzie dotyczyć tylko tych, którzy wprowadzają na rynek opakowania.

Współpracując z naszymi klientami podpowiadamy im, jak przygotować się do tych zmian, mamy też wiedzę na temat funkcjonowania gospodarki opakowaniowej, otoczeniu prawnym w tym zakresie na rynkach krajów Unii Europejskiej i w tym obszarze również doradzamy klientom jak sobie radzić na innych rynkach.

Jesteśmy najdłużej działającą na polskim rynku organizacją odzysku opakowań i jedyną założoną przez przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach. Nasz akcjonariat to 25 członków polskich i międzynarodowych przedsiębiorstw – producentów opakowań, fillerów, recyklerów, firm zajmujących się gospodarką odpadami oraz dystrybucją. W akcjonariacie mamy więc przedstawicieli wszystkich uczestników obiegu zamkniętego, co pozwala nam na dogłębne rozumienie potrzeb poszczególnych uczestników tego rynku i holistyczne spojrzenie na te problemy.